

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ И РАЗВИТИЕ
НА ИНСТИТУТ ПО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА
МОРФОЛОГИЯ, ПАТОЛОГИЯ И АНТРОПОЛОГИЯ С
МУЗЕЙ ПРИ БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ**

2026-2030 г.

Доц. Ивелин Ангелов Владов, доктор

СЪДЪРЖАНИЕ

Увод.....	3
Мисия	3
Актуално състояние и тенденции в развитието на ИЕМПАМ	4
<i>Административна структура</i>	4
<i>Инфраструктура и материална база</i>	4
<i>Научна политика и приоритети</i>	5
<i>Кадрова политика и човешки ресурси</i>	7
<i>Образователна дейност</i>	8
<i>Публикационна дейност</i>	9
<i>Приложна дейност и иновации</i>	10
<i>Проектна дейност</i>	11
<i>Научно сътрудничество</i>	11
<i>Музейна и изложбена дейност</i>	13
<i>Издателска дейност</i>	13
<i>Финансова политика</i>	14
<i>Популяризиране на дейността (PR)</i>	15
SWOT анализ на актуалното състояние на ИЕМПАМ.....	15
Мотивация за участие в настоящия конкурс	17
Цели и принципи на управление	17
Приоритети в управлението на ИЕМПАМ.....	18
Заключение	20

Увод

Институтът по експериментална морфология, патология и антропология с музей (ИЕМПАМ) развива своята дейност като достоен наследник на дългогодишни традиции, знания и постижения, създадени от поколения изявени български учени. Развитието на института през годините допринесе за разширяване на тематичния обхват на научните разработки и изграждането на комплексен подход към предизвикателствата на биомедицината. ИЕМПАМ е със 70-годишна история и днес заема водещо място в областта на експерименталната морфология и антропологията, с важно влияние върху развитието на модерни изследователски направления и приложни подходи, които подпомагат здравеопазването и подобряват качеството на живот.

Мисия

Мисията на ИЕМПАМ е пряко обвързана с основните цели и приоритети, утвърдени от V-то Общо събрание на Българската академия на науките, и се определя от мястото му в направление „Биомедицина и качество на живот“. Тя отразява стремежа на Института да обединява наука и обществена мисия – да допринася за опазване, укрепване и подобряване на човешкото здраве и да съхранява националната памет и идентичност. В ИЕМПАМ се осъществява научноизследователска, образователна и експертна дейност в съответствие с националните и европейски приоритетни направления „Здраве“, „Храни, биоикономика и природни ресурси“, „Околна среда“, „Национална идентичност“ и „Културно-историческо наследство“. В този контекст се провеждат комплексни фундаментални и научно-приложни изследвания в областта на антропологията, хуманната и ветеринарната медицина, имащи съществена роля при решаване на здравни и демографски проблеми. Националният антропологичен музей към ИЕМПАМ е уникална научноизследователска, културна и образователна институция. Това е единственият музей в страната, където се срещат две основни области на съвременната наука – биомедицината и културно-историческото наследство.

Актуално състояние и тенденции в развитието на ИЕМПАМ

Административна структура

Ръководството на института се състои от директор, заместник директор, помощник директор и научен секретар. Колективни органи на управление в ИЕМПАМ са Общото събрание на учените и Научният съвет, които участват във вземането на стратегически решения. Научноизследователската дейност е организирана в четири секции („Експериментална морфология“, „Патология“, „Експериментална паразитология“ и „Антропология и анатомия“) и Националния антропологичен музей.

Тази структура се допълва от квалифицирана администрация и финансово-счетоводен отдел, които подпомагат научната дейност и гарантират прозрачност и коректност при управлението на ресурсите.

Инфраструктура и материална база

Инфраструктурата на ИЕМПАМ включва сградата на блок 25 в комплекса на БАН, заедно с прилежащ вивариум, и Националния антропологичен музей (НАМ).

ИЕМПАМ стопанисва блок 25, в който работят над 250 служители от шест различни института. Сградата се нуждае от постоянна и отговорна поддръжка, като неотложните ремонти са риск за финансовата му устойчивост.

През последните години институтът модернизира и обнови своята научна инфраструктура, благодарение на финансиране от различни проекти към Фонд „Научни изследвания“ (ФНИ) и ННП „БиоАктивМед“. Закупената апаратура разширява възможностите за развитие на научните идеи и постигане на значими резултати. Придобиването ѝ налага и реновиране на голяма част от лабораториите, което ще доведе до модернизация на работните пространства и осигуряване на по-добри условия за научноизследователска дейност. Развитието и поддържането на инфраструктурата е обвързано с успеха на института в бъдещи проектни конкурси. ИЕМПАМ ще се стреми към участие в инфраструктурни инициативи.

Сградният фонд се нуждае от повишаване на енергийната ефективност, като се разчита на целево финансиране и европейски средства по Процедура № BG-RRP-4.022

„Повишаване на енергийната ефективност в публични сгради на Българска академия на науките“ към Национален план за възстановяване и устойчивост.

Научна политика и приоритети

Научната дейност на ИЕМПАМ се развива в съответствие с насоките, очертани в Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 г., „Стратегия за развитие на Българска академия на науките 2018-2030“ и приоритетите на Рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ (2021-2027).

В института се провеждат комплексни иновативни проучвания на актуални проблеми по две основни тематични направления, утвърдени от УС на БАН.

НАПРАВЛЕНИЕ 1: „Разработване на диагностични методи и тестиране на иновативни подходи за лечение на социално-значими заболявания. Установяване въздействието на антропогенни фактори на околната среда върху здравето на човека“

Дейностите в направлението обхващат:

1. **Патогенеза и диагностика:** Изучават се патологични и клинични аспекти на актуални заразни, незаразни и паразитни заболявания. Изяснява се патогенезата на различни социално-значими заболявания. Разработват се диагностични методи и се идентифицират биомаркери за дегенеративни, ракови и автоимунни заболявания, инфекции и инфертилитет.
2. **Екологични и фармакологични изследвания:**
 - Изследва се влиянието на околната среда и начина на живот върху човешкото здраве, включително в условията на индустриално замърсяване с цел актуализиране на допустимите концентрации в храни, напитки, хранителни добавки, козметика и др.
 - Извършват се изследвания на биологичната активност и безопасността на синтетични и природни продукти с цел оценка на тяхната ефективност и намиране на потенциални терапевтици.
 - Идентифициране на селективни инхибитори с растителен произход за превенция и терапия на ракови и невродегенеративни заболявания.
3. **Специализирани биомедицински изследвания:**

- Проучват се механизмите на възникване на метаболитен синдром върху репродуктивното здраве и диабетът като рисков фактор за мъжкия инфертилитет.
 - Изследвания, адресирани към дегенеративни заболявания (множествена склероза, болест на Алцхаймер и мускулна дистрофия).
 - Провеждат се изследвания в областта на системните автоимунни заболявания (SAD) и се идентифицират дерматологични маркери.
 - Изпитват се нови биоматериали (напр. костни импланти) за приложение в ортопедията и денталната медицина.
4. **Паразитология:** Провеждат се комплексни изследвания върху епидемиологията и диагностиката на паразитози при животни и хора, както и разработване на нови антипаразитни средства (с приоритет към трихинелозата).

НАПРАВЛЕНИЕ 2: „Антропологична характеристика на населението на Република България от древността до наши дни“

Дейностите в направлението обхващат:

1. **Антропологична характеристика:** Извършва се антропологична и антропогенетична характеристика на населението на България с цел разработване на унифицирани национални стандарти, подпомагащи научните, медицинските и съдебно-антропологичните анализи.
2. **Физическо развитие и антропометрия:** Изучават се процесите на акцелерация и децелерация и се създават нормативни показатели за физическото развитие на деца и подрастващи. Разработват се антропометрични маркери за диагностика на различни заболявания.
3. **Археология и етногенеза:** Научноизследователската група към НАМ анализира човешки костни останки от археологически разкопки в страната, което е от значение за изясняване етногенезата на българите.
4. **Виртуална антропология:** Изследвания върху тримерни изображения на черепа с използване на изкуствения интелект, приложими в криминалистиката и съдебната медицина. Създадена е виртуална колекция от полза за обучението по анатомия.

Кадрова политика и човешки ресурси

Научният състав на института включва 41 учени и 25 специалисти с висше образование. Разпределението по академични длъжности е както следва: 5 професори, 17 доценти, 12 главни асистенти и 7 асистенти.

Младите учени, докторанти и постдокторанти са 17, освен тях има и 4 кандидат докторанти. В програма „Млади учени и постдокторанти-1“ (2018-2021) са взели участие 8 млади учени, в „Млади учени и постдокторанти-2“ (2022-2025) – 7 бенефициенти. Институтът запазва своята цялост и функционира ефективно, независимо от промените в състава му (пенсиониране и напускане на служители). Кадровото състояние на ИЕМПАМ показва активна динамика в развитието на научния състав. През последните години институтът е укрепил хабилитирания си състав с избора на нови професори, доценти и главни асистенти. Значимо постижение е успешната защита на дисертации за придобиване на научната степен „доктор на науките“, като целта е това да се превърне в устойчива тенденция.

Административният и техническият персонал е преминал през оптимални промени и е достигнал необходимото ниво за ефективно администриране и подпомагане на научната дейност. При необходимост остава възможност за допълнителна оптимизация на административния и счетоводния отдел.

Делът на докторантите и младите учени в института е стабилен и се запазва през изминалите години. Докторант от ИЕМПАМ е избран за представител на младите учени и докторанти в направление „Биомедицина и качество на живот“ в ОС на БАН.

ИЕМПАМ прилага целенасочена кадрова политика за привличане, изграждане и задържане на млади учени, което е от съществено значение за развитието на института. Тя включва привличане на студенти още в ранните етапи на тяхното обучение чрез активно представяне на института на кариерни форуми (Биологически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“), участие в програми на МОН („От висше образование към заетост“), работа с ученици от гимназиалния курс и други инициативи. Студентите се назначават като специалисти и им се дава възможност да разработват дипломните си работи в Института. Насърчават се да стартират научна кариера като асистенти с перспектива за докторантура. Допълнително се подпомага развитието им с участие в проекти и Националната научна програма на БАН „Млади учени и постдокторанти“. Тези мерки ще дадат възможност за

преодоляване на негативната тенденция от отлив на млади кадри да постъпват на работа в институтите на БАН.

Институтът предлага конкурентно стартово възнаграждение за позициите асистент/главен асистент и прилага диференцирано заплащане (чрез К2), пряко обвързано с качеството на научната продукция, съгласно указанията на ОС-БАН. Основен елемент е стимулирането на бърз кариерен растеж при стриктно спазване на ЗРАСРБ. Например това се прилага при избор на главен асистент след защита на дисертация за ОНС „доктор.“ Условието за професионално развитие се подпомагат от наличието на нова, модерна апаратура, добър опит в управление на програми за докторанти и млади учени, както и тясна колаборация с университетите. Стратегическа цел на Ръководството за следващия мандат ще бъде да запази комплексния и ефективен подход, който осигурява прехода от студентската скамейка към устойчива и успешна научна кариера в ИЕМПАМ.

Образователна дейност

ИЕМПАМ има богат опит и традиции в обучението на докторанти. Институтът е акредитиран да обучава докторанти по 8 докторски програми:

- 6 специалности от професионално направление 4.3. „Биологически науки“: „Морфология“, „Антропология“, „Паразитология и хелминтология“, „Вирусология“, „Имунология“ и „Биохимия“.
- 2 специалности от професионално направление 6.4. „Ветеринарна медицина“: „Патология на животните“ и „Паразитология и инвазионни болести на животните и човека“.

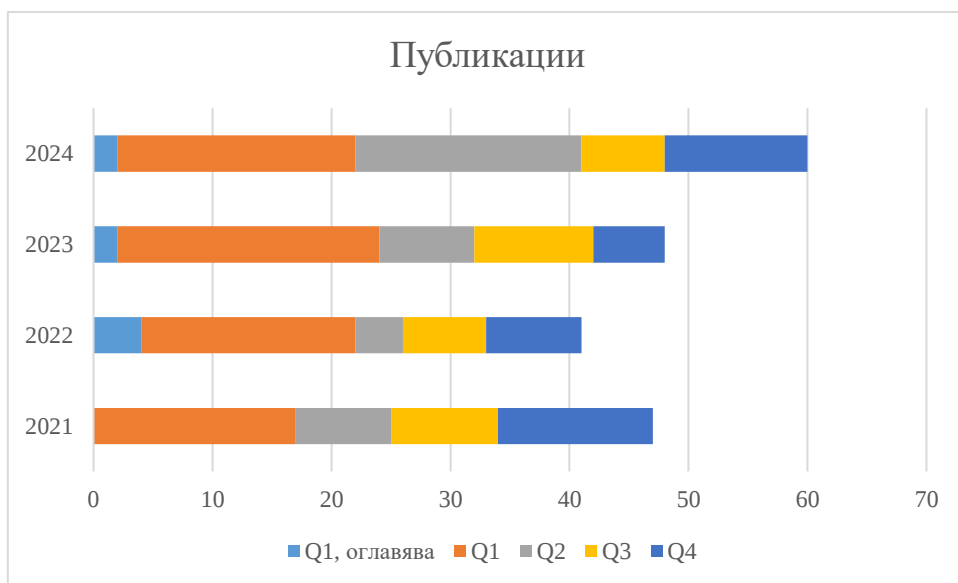
ИЕМПАМ е единственият научноизследователски институт в системата на БАН, акредитиран за обучение по специалности „Морфология“ и „Антропология“. Това подпомага привличането на специалисти с медицинско образование, които да разработват своите дисертационни трудове в Института по тези две специалности. В резултат броят на докторантите по „Морфология“ и „Антропология“ е значително по-голям в сравнение с останалите шест докторски програми. През последните 5 години в ИЕМПАМ са обучавани 11 докторанти, има и 8 успешно защитени дисертации.

Оптимизацията на докторските специалности изисква комплексен подход, включващ актуализиране на научните специалности чрез въвеждане на програми, адаптирани към съвременните научни предизвикателства. Успехът на тази оптимизация зависи от

внедряването на ефективни механизми за мониторинг на качеството, редовна оценка на програмите въз основа на обратна връзка от докторанти и проследяване на тяхното кариерно развитие, което ще доведе до увеличаване на броя и качеството на кандидатите, по-висока успеваемост и укрепване на научния авторитет на института.

Публикационна дейност

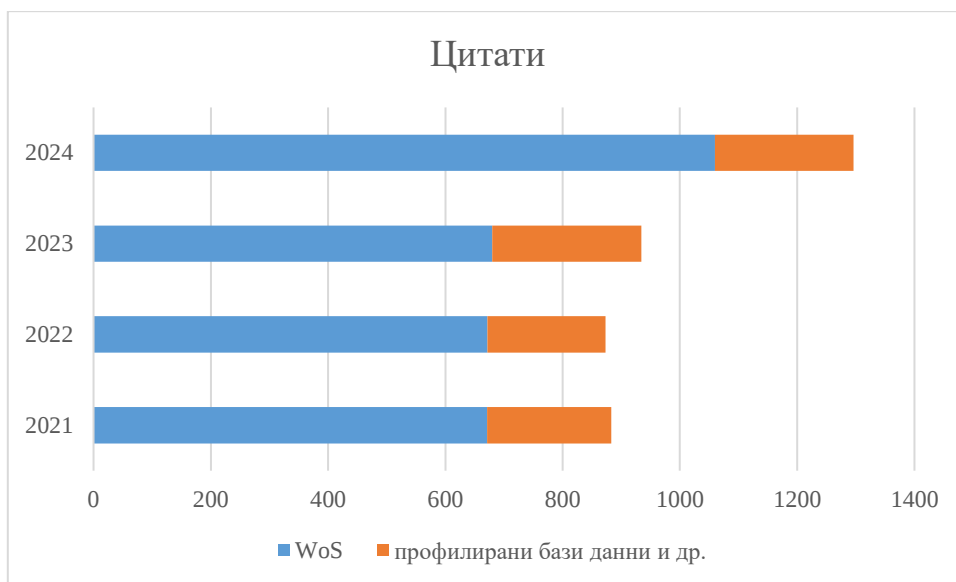
Публикационната активност на института демонстрира устойчива тенденция към повишаване на качеството при добри количествените показатели. В сравнение с общия брой статии се наблюдава съществено увеличение на дела на публикациите, индексирани в реферираните бази данни Web of Science и SCOPUS, както и на дела на статиите в списания с Импакт фактор и Импакт ранг (SJR). Особено отчетлива е тенденцията за публикуване в списания от първи квантил (Q1), които отразяват най-високите стандарти за качество в съответните научни области. Учени от института са съавтори в мащабни международни изследвания, публикувани в Nature и Science, израз на тяхното високото признание.

Анализът разкрива успешна трансформация от количествен към качествен модел на публикуване, като през годините чувствително намаля броят на статиите в неиндексирани списания и се увеличи броят на статиите, отпечатани в престижни високорангови издания.

В контекста на тенденцията за повишаване качеството на научната продукция, ще се насърчава публикуването на монографични трудове.

Броят на цитиранията демонстрира устойчива възходяща тенденция, отразяваща нарастващото научно въздействие и признание на изследователската дейност на института в международната академична общност.

Запазване на тенденцията за увеличаване видимостта на научните резултати в международната общност ще създаде благоприятни условия за привличане на изследователски кадри, развитие на стратегически партньорства и осигуряване на конкурентно финансиране, което гарантира устойчивото развитие на института като авторитетен и привлекателен научен център.

Приложна дейност и иновации

Основното предимство на научноизследователската дейност на ИЕМПАМ е рационалното съчетаване на фундаментални и научно-приложни разработки, които се основават на експериментална дейност в унисон с „добрите лабораторни практики“. Тематиките са иновативни и насочени към решаване на проблеми в областта на здравеопазването и ветеринарната медицина:

- Разработване на нови методи за превенция, диагностика и терапия на заболявания по животните, които причиняват големи стопански загуби (в сътрудничество с бизнеса)
- *In vitro* и *in vivo* изследвания за приложение на новосинтезирани съединения и наноматериали в медицината и фармацията, при съвместна работа с научни институти в страната и чужбина
- Тестиране на материали от тъканно инженерство за целите на регенеративната медицина и офталмологията при съвместна работа с бизнеса
- Идентифицират се природни продукти от български лечебни растения като потенциални средства за превенция и терапия на онкологични заболявания (съвместно с чуждестранни партньори).

Проектна дейност

През последните пет години в ИЕМПАМ се работи по 17 международни и 42 национални проекти, от които 4 по COST, 9 по ЕБР и Грантовата схема на БАН, 3 по НП „Образование с наука“, 9 по НП „Млади учени и постдокторанти“, 19 към ФНИ, 3 към Министерство на културата, 7 с български и международни фирми и др. Успешно приключи ННП „БиоАктивМед“, където ИЕМПАМ бе част от Консорциума между 7 научни института на БАН и 5 висши училища. Институтът се включва като партньор в бъдеща Национална Научна Програма „Спорт и Здраве“.

Привлечените средства от проекти са над 2 млн. лв.

Необходимо е повишаване броя на проектите, с цел осигуряване на повече финансови средства.

Научно сътрудничество

ИЕМПАМ следва политиката за приобщаване на българската наука в европейското и световно научно пространство и разширяване на връзките с бизнеса. Ръководството на Института и за напред ще подкрепя националното и международно сътрудничество, което да осигури повишаване качеството на научната продукция и развитие научните направления.

Национално сътрудничество

Научните екипи на ИЕМПАМ работят в активна колаборация с институтите на БАН (институтите от направления “Биомедицина и качество на живот”, ИИКТ, ИП, НАИМ), висши училища (СУ, Медицинските университети в страната, ЛТУ, ХТМУ, Национална спортна академия) и здравни заведения в страната. Институтът осигурява експертиза и кадрови ресурси за активно подпомагане работата на държавните институции, обществото и бизнеса. В сфера на образованието и културата Националният антропологичен музей към института развива успешно сътрудничество с училищата, националните и регионални музеи в страната. Участва в проекти, финансирани от МОН, Министерството на културата и Столична община.

Националните партньорства демонстрират стратегическата роля на института като посредник между академичната общност, здравеопазването, културното наследство и бизнеса, създавайки условия за трансфер на знания и приложение на научните резултати в практиката.

Международно сътрудничество

ИЕМПАМ осъществява съвместна научноизследователска дейност с водещи международни научни центрове от над двадесет и пет държави, с което активно се интегрира в европейското изследователско пространство.

Международните партньорства потвърждават високата научна експертиза и капацитет на института за конкурентно участие и устойчиво развитие. Институтът ще насочи усилията си за използване на този потенциал и ще търси възможности за включване като партньор в проекти по „Хоризонт Европа“.

Ръководството на ИЕМПАМ ще подкрепя задълбочаване на съществуващите партньорства и създаване на нови, с цел включване в европейски научни мрежи, както и систематично проучване на възможности за финансиране от нови източници. Това ще укрепи позицията на института като ключов партньор в европейските изследователски консорциуми.

Музейна и изложбена дейност

Националният антропологичен музей (НАМ) се е утвърди през годините като уникална културна и образователна институция, чиято основна цел е да популяризира антропологичните знания с мисия да съхрани националната памет и идентичност.

Постоянната експозиция на музея, тематичните му изложби и ежегодното участие в инициативата „Европейска нощ а музеите“ предизвикват голям обществен интерес. Изложбите, които организираме, пътуват до различни кътчета на страната и навсякъде будят значителен обществен интерес към работата на НАМ.

Тематиките на изложбите в НАМ са актуални и са обвързани със значими събития. Признание за високата им стойност е гостуването на последната изложба в президентската институция, което подчертава потенциала на музея да съчетава научен подход с обществено въздействие.

НАМ провежда образователни дейности с ученици и студенти, надграждащи техните знания по история, биология и рисуване в антропологичен аспект. Музеят работи активно с училищата по образователни програми на МОН („Образование с наука“) и провежда ежегодна лятна антропологична школа „Човекът и неговото здраве“. Участието в национални програми подпомага обогатяването на материално-техническата база на музея и подобряване на цялостната му визия.

Сред основните приоритети за следващите години е дигитализирането на фондовете на НАМ и националното костохранилище. Ключова част от този процес е създаването на уникална, отворена онлайн платформа, което е изключително важно в контекста на нарастващата роля на виртуалната среда. Новосъздаденият Музеен съвет на БАН, в който участват представители на института, ще подпомогне дейността и бъдещото развитие на НАМ.

Издателска дейност

Институтът издава списание „Acta Morphologica et Anthropologica“ съвместно с Българското Анатомично Дружество, което е единственото морфологично издание у нас. Издава се на английски език и се реферира в Web of Science (WoS). Списанието има собствена интернет страница, която предоставя свободен достъп до статии и резюмета, което осигурява по-голяма видимост и цитируемост. Целта на редколегията е списанието

да бъде поставено под наблюдение във WoS за придобиване на Импакт фактор (ISI IF). През последните няколко години се наблюдава устойчива тенденция за увеличаване броя на чуждестранните автори с публикации в списанието.

Като част от морфологичната общност в страната и член на Европейската федерация по експериментална морфология, ИЕМПАМ и Българското Анатомично Дружество организират на всеки четири години национална конференция с международно участие „Морфологични дни“. Наблюдава се устойчива тенденция за увеличаване броя на лектори и участниците от чужбина. Избрани доклади от конференцията се публикуват като пълнотекстови статии в специална книжка на „Acta Morphologica et Anthropologica“.

ИЕМПАМ издава и два електронни сборника с материали от ежегодни работни срещи („Proceedings of the Workshop on experimental models and methods in biomedical research“ и „Proceedings of the Workshop on biological activity of metals, chemical compounds and natural products“), които предоставят възможност на учени, докторанти и студенти от страната и чужбина да публикуват свободно своите разработки.

Финансова политика

Основна задача на Ръководството остава контролирането на законосъобразното и ефективно изразходване на всички средства, както и осигуряването на достойно финансиране.

Финансовото управление на ИЕМПАМ е стратегически насочено към осигуряване на стабилност, чрез ефективен контрол на разходите. Бюджетът на института разчита на три основни стълба: бюджетна субсидия (включваща K1, K2 и K3), проектно финансиране и приходи от стопанска дейност. Ръководството насърчава учените да повишат качеството на научната си продукция, за да се гарантира увеличаване на субсидията по Компонент 2 (K2).

ИЕМПАМ ще работи за засилване проектната си активност на национално (ФНИ, МОН и др.) и европейско ниво.

Потенциални рискове за финансовата стабилност са икономическите предизвикателства с несигурната обстановка с цените на горивата, електро и топлоенергията.

Популяризиране на дейността (PR)

Популяризирането на дейността се осъществява с подобряване на видимостта чрез медийни изяви, актуализиране на уебсайтовете на института и музея, страница в социалните медии (<https://bg-bg.facebook.com/NacionalenAntropologichenMuzej/>). ИЕМПАМ организира публични събития като „Европейска нощ на учените“ и „Дни на отворени врати“ и различни тематични изложби в НАМ.

PR дейността на ИЕМПАМ е ефективно интегрирана в по-голямата PR мрежа на БАН, използвайки БТА като основен канал за мултиплициране на новините. Тази централизирана комуникация е предимство, тъй като осигурява бързина и голям обхват. Институтът ясно осъзнава, че качеството на съдържанието (добре написани, интересни новини) и визуалният елемент (снимки, акцентиращи върху иновации и учени) са ключови за медийния интерес. Определянето на „учени-говорители“ е проактивна мярка за бързо реагиране на медийни запитвания при особено значими явления, събития и кризи, което е от съществено значение за професионален медиен образ.

За да оптимизира своята PR дейност и да използва максимално потенциала на виртуалната среда, ИЕМПАМ следва да разработи вътрешен протокол за бърза PR реакция и обучение на учените-говорители, за предаване на ключови послания, сложни теми като новите технологии и научния прогрес.

SWOT анализ на актуалното състояние на ИЕМПАМ

Успешното развитие на ИЕМПАМ изисква задълбочен анализ на настоящото му състояние, обхващащ силните и слабите страни, възможностите и предизвикателствата (SWOT анализ). Резултатите от анализа ще допринесат за по-ефективно планиране на бъдещите дейности и за укрепване на научния и организационния потенциал на института.

Силни страни (Strengths):

- Уникална мисия и експертиза, обединяваща биомедицината и културно-историческото наследство
- Висококвалифициран научен състав

- Опит в обучението на докторанти и единственият институт в системата на БАН, акредитиран за обучение по специалности „Морфология“ и „Антропология“
- Положителна динамика в качеството на публикации и цитируемостта
- Добра проектна активност (ФНИ, МОН, COST и др.)
- Успешни национални и международни партньорства
- Администрацията функционира оптимално и с високо ниво на квалификация
- Наличие на експериментална база Вивариум, която има издадено разрешително от БАБХ за използване на лабораторни животни

Слаби страни (Weaknesses):

- Проблем със задържането на млади кадри
- Сравнително малък дял на учените с научна степен „доктор на науките“
- Слабо участие в значими европейски проекти и международни научни мрежи
- Недостатъчно развита PR и комуникационна дейност
- Финансовата автономност е ниска, разчита се на бюджетна субсидия и проекти
- Поддръжката на сградния фонд и материално-техническата база е скъпа и изисква допълнителни средства

Възможности (Opportunities):

- Повишаване на мотивацията на учените за постигане на по-високо качество в тяхната работа чрез прилагане на система за диференцирано възнаграждение
- Развитие на възможностите за обучение на ученици и студенти (летни училища, курсове, студентски практики)
- Оптимизация на докторските програми с цел повишаване на тяхната ефективност и актуалност
- Интегриране на изкуствен интелект (AI) и машинно обучение в научните изследвания и дигитализацията
- Дигитализация на фондовете на НАМ и Националното костохранилище

- Разширяване и задълбочаване на сътрудничеството с университетите и бизнеса
- Пълноценно използване на възможностите за национално и международно финансиране (научноизследователски и инфраструктурни проекти)
- Финансиране по европейски програми като „Хоризонт Европа“

Предизвикателства (Threats):

- Неотложни критични ремонти, свързани с подобряване на условията на труд, които са риск за финансовата устойчивост
- Икономическите предизвикателства в страната са потенциални рискове за финансовата стабилност
- Нестабилната обстановка с цените на горива, електроенергия и топлоенергия

Мотивация за участие в настоящия конкурс

Мотивацията ми за участие в настоящия конкурс за директор на ИЕМПАМ произтича от натрупания ми административен опит и умения, които считам за ключови за успешното изпълнение на тази длъжност. Дълбоко съм убеден в значимата роля на института като водещ научен център за научни изследвания, иновации и обучение на млади специалисти в областта на биомедицината. Усилията ми ще бъдат насочени към продължаване на утвърдената управленска политика на института и осигуряване на неговото устойчиво развитие, основано на модернизация, интердисциплинарен подход и укрепване на кадровия потенциал.

Цели и принципи на управление

Целите на управление включват устойчиво укрепване на научния авторитет и капацитет на ИЕМПАМ, затвърждаване на неговата уникална мисия и развитие на интеграцията му в европейското научно пространство.

Ръководството на Института ще прилага управленски подход, основан на етичност и колегиалност, поставящ човешкия фактор в основата на успеха и целящ създаването на добра работна атмосфера, екипност и висока мотивация сред служителите. Принципите на управление ще се основават на откритост, прозрачност, демократичност, справедливост и стремеж към постигане на консенсус при вземането на решения, както и насърчаване на диалога при разрешаване на възникнали въпроси.

Приоритети в управлението на ИЕМПАМ

Визията ми за развитие на ИЕМПАМ съответства на основните цели и приоритети на Българската академия на науките в направление „Биомедицина и качество на живот“. Ще се стремя към развитие на ИЕМПАМ като научно звено с комплексни иновативни изследвания по проблеми на хуманната и ветеринарната медицина, които да имат практическа полза за държавните институции и обществото.

Приоритетите за управление на ИЕМПАМ за периода 2026–2030 г. са формулирани на база анализа на настоящото състояние на института и обхващат няколко ключови направления:

1. Научноизследователска, образователна и експертна дейност

- Повишаване и поддържане на високо качество на научната продукция чрез фокусиране върху престижни издания с висок ранг
- Оптимизация на докторските специалности, адаптирани към съвременните научни предизвикателства
- Интердисциплинарност в основата на научните колаборации
- Рационално съчетаване на фундаментални и научно-приложни разработки, насочени към решаване на проблеми в областта на здравеопазването и ветеринарната медицина
- Приоритет е засилване на интеграцията с университетите, изследователските институти, публичните и частните организации и участие в национална интерактивна платформа за връзка образование-наука-бизнес
- Поддържане на високо ниво на научна експертиза за нуждите на държавни и правителствени институции, висши училища и научни организации и др.

2. Кадрова политика и човешки ресурси

- Прилагане на целенасочена кадрова политика за привличане, изграждане и задържане на млади кадри, което е ключово за развитието на института
- Прилагане на финансови стимули, което е пряко обвързано с качеството на научната продукция, за повишаване на мотивацията
- Кариерно развитие чрез осигуряване на конкурентно стартово заплащане и стимулиране на бърз кариерен растеж при стриктно спазване на ЗРАСРБ

3. Инфраструктура, финансова стабилност и международна видимост

- Повишаване на енергийната ефективност на сградния фонд чрез целево финансиране и европейски средства по НПВУ
- Осигуряване на финансова стабилност чрез диверсифициране на приходите и ефективен контрол на разходите
- Засилване на проектната активност на национално и европейско ниво, като се търси финансиране по „Хоризонт Европа“

4. Музейна и комуникационна дейност

- Ключов приоритет е цялостната дигитализация на фондовете на НАМ и националното костохранилище, с цел създаване на уникална отворена интернет платформа в нарастващата роля на виртуалната среда
- Разработване на вътрешен протокол за бърза PR реакция и обучение на учените-говорители за професионален медиен образ и предаване на ключови послания
- Подобряване на информационното обслужване и потока от информация за постиженията на Института към обществото

Заклучение

Убеден съм, че Програмата за управление и развитие на ИЕМПАМ през следващия четиригодишен период ще бъде основа за запазване на постигнатите успехи и за продължаващ напредък. Работата по заложените приоритети ще допринесе за по-задълбочено интегриране на научната дейност в института към европейското и световно научно пространство, което ще осигури дългосрочното развитие и международното признание на ИЕМПАМ.

Дата: 24 ноември 2025 г.

/доц. Ивелин Владов/